

KVALITETSREDOVISNING

Västra förskoleområdet

2007

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Verksamhet

1.1 Organisation

2. Verksamhetens förutsättningar

2.1 Resurser

3. Arbetet i verksamheten

3.1 Mål

3.2 Uppföljning av 2006 års kvalitetsredovisning

3.3 Arbetet för att säkra måluppfyllelsen

3.3.1 Barn och elever i behov av särskilt stöd inklusive barn med funktionshinder

3.3.2 Jämställdhet

3.3.3 Barn och elever med utländsk bakgrund

3.3.4 Hälsa och livsstil. Fysisk aktivitet, kost inklusive måltider och miljön runt dessa

3.3.5 Uppföljning av likabehandlingsplanen

4. Resultat och måluppfyllelse

4.1 Bedömningsunderlag

4.2 Kunskaper och lärande

4.3 Ansvar och inflytande

5. Analys och bedömning av måluppfyllelse

6. Åtgärder för utveckling

7. Beslut och ansvar för KR samt hur den kommer att göras tillgänglig

1. Verksamhet

1.1 Organisation

Västra förskoleområdet består av förskolorna Paletten och Solgården i Vikarbyn samt förskolan Myrstacken i Centrala Rättvik vidare ingår också sju dagbarnvårdare, två i Rättvik och fem i Vikarbyn.

Under 2007 genomgick barn- och utbildningsförvaltningen en stor organisationsförändring vilket bland annat innebar att förskola och skola skildes åt och nya rektorsområden bildades. Tidigare tillhörde Myrstacken det centrala rektorsområdet tillsammans med förskolorna Prästkragen och Dal-Jerk samt Nyhedsskolan, Dal-Jerksskolan och Söderås skola. De tre sista grundskolor med verksamhet från fritidshem och F-klass till år 5.

Förskolorna Solgården och Paletten ingick tillsammans med Vikarbyns skola och Sättra skola, grundskolor med verksamhet fritidshem, F-klass till skolår 5, i Vikarbyn-Sättra rektorsområde.

Den nya organisationen trädde i kraft 1 augusti 2007.

Förskolan Myrstacken öppnade 1977 och är belägen i bostadsområdet Hedslund och är Rättviks näst äldsta förskola. Förskolan har två syskonavdelningar med barn 1-5 år. Augusti 2007 öppnades Barret en småbarnsavdelning för barn 1-2 år. Barret var under hösten inrymd i tillfälliga lokaler vid Jarlstugan i väntan på färdigställandet av en utbyggnad av Myrstacken. Genom sitt naturnära läge har förskolan fokuserat på natur och friluftsliv i sin verksamhet med Knytte och Mulleverksamhet och skridskoskola vintertid.

Förskolan Paletten startade 1991 och ligger intill Vikarbyns skola mitt i Vikarbyn. De två avdelningarna är syskonavdelningar med barn 1-5 år. Verksamheten lägger tonvikt på språk, lek, rörelse och uteaktiviteter.

Förskolan Solgården även den belägen i Vikarbyn har funnits sedan 2003 och har en syskonavdelningar med barn 1-5 år och en avdelning med barn 3-4 år. Januari 2007 anställdes ytterligare en personal och man organiserade om sin verksamhet och startade en småbarnsavdelning för barn 1-2 år. P.g.a. stor efterfrågan på just småbarnsplatser. Solgården lägger stor vikt vid utevistelse och en av avdelningarna har en utedag en dag i veckan nere vid Siljan då man även äter lunchen utomhus. De yngsta barnen sover utomhus i vagnar året om.

2. Verksamhetens förutsättningar

2.1 Resurser

Personal

I rektorsområdet fanns under hösten 22,5 helårstjänster, fördelat på 25 anställda. Av dessa är 15 förskollärare med pedagogisk utbildning och 10 barnskötare, alla är kvinnor.

Gruppstorlekar och lärartäthet

Förskoleavdelningarna har i de flesta fallen tre heltidstjänster och 600 volymtimmar. Volymtimmarna är barnens sammanlagda tid under en vecka, barn under tre år räknas 1,5 gång. En avdelning på Myrstacken har ytterligare en halvtidstjänst och ska då ha 700 volymtimmar.

På Solgården har två av avdelningarna, småbarnen och mellanbarnen, endast två tjänster vardera och ska då följaktligen ha endast 400 volymtimmar.

Myrstacken har under hösten haft 1774 volymtimmar.

Syskonavdelningarna har haft i snitt 19 barn och snitttiden har varit 648,5 timmar. Småbarnsavdelningen har haft 9 barn och volymtimmarna har varit 447, beroende på att avdelningen är ny och alla barn inte varit inskolade.

Syskonavdelningarna har också tagit emot vikariebarn från de två dagbarnvårdarna i Rättvik vilket gjort att antalet barn vissa dagar varit fler.

Palettens volymtimmar har under året uppgått till 1204 timmar. Snittet per avdelning har varit 17 barn och 602 volymtimmar.

Solgården har haft 1 386 volymtimmar. Fördelningen har varit:

Syskonavdelningen 539 timmar och 18 barn, mellanbarnen 420 timmar och 12 barn, småbarnsavdelningen 425 timmar och 8 barn.

Ledning och administration

Under första delen av året då Myrstacken ingick i området Nyheden-Dal-Jerk-Söderås bestod ledningen av en rektor och två biträdande rektorer. En rektorsassistent skötte administrationen.

För Paletten och Solgården som ingick i Vikarbyn-Sätra rektorsområde sköttes ledningen av en rektor och en biträdande rektor samt en rektorsassistent på halvtid.

Efter omorganisationen leds verksamheten av en rektor. Administrationen sköts av stabspersonal på förvaltningskontoret.

Arbetsorganisation

Personalen arbetar avdelningsvis i arbetslag. Varje personal har ett antal ”ansvarsbarn”. Personalen ingår även i s.k. lärlag som leds av en lärlagsledare. I lärlagen diskuteras pedagogiska frågor och hur arbetet ska organiseras. De tre lärlagsledarna - en från varje förskola- ingår också i Rektors ledningsgrupp tillsammans med en representant från elevhälsan samt rektorsassistent.

Materiella och ekonomiska resurser

Myrstacken och Paletten har god tillgång på pedagogiskt lekmaterial, på Solgården är tillgången mer begränsad p.g.a. att förskolan är relativt ny och ännu inte hunnit bygga upp sitt material. Solgårdens gård har ett fritt läge med utsikt mot Siljan. Tillgången på lekredskap utomhus är tämligen begränsad och behöver kompletteras. Paletten har en gård med utsikt över Siljan och som lockar till lek. Lekredskapen börjar bli slitna och skulle behöva bytas ut och kompletteras. Myrstackens har en stor gård med naturen inpå knutarna och med god tillgång på lekredskap. Gården har fått en upprustning hösten 2007.

Digitalkamera finns på samtliga förskolor. Tillgången på datorer är begränsad. Det finns endast en dator på varje förskola och den används av personalen. På Myrstacken sker Internetuppkopplingen via modem. Paletten och Solgården har uppkoppling via lokalt nätverk vilket tyvärr inte alltid fungerar på ett tillfredsställande sätt.

Samarbete med högskolan

Paletten hade tidigare en Verksamhetsförlagd lärarutbildare i och med omorganisationen har denna övergått till tjänst som rektor. Två förskollärare, en från Myrstacken och en från Paletten genomgår utbildning till VFU lärare.

Högskolan erbjuder VFU lärarna olika föreläsningar där också övrig förskolepersonal är välkommen i mån av plats. Detta erbjudande utnyttjas ibland.

3. Verksamhetens förutsättningar

3.1 Mål

Mål och riktlinjer för förskoleverksamheten finns för följande områden angivna i Läroplan för förskolan Lpfö 98.

- Normer och värden
- Utveckling och lärande
- Barns inflytande
- Förskola och hem
- Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

För kommunen finns en barn- och utbildningsplan med följande områden

- Kunskaper och lärande
- Normer och värden
- Ansvar och inflytande
- Samverkan
- Bedömning och betygsättning
- Kultur, natur och hälsa

3.2 Uppföljning av 2006 års kvalitetsredovisning

I 2006 års kvalitetsredovisning fanns ett antal punkter under **åtgärder för utveckling**.

Kommunen har strävat efter att **öka personaltätheten** genom att minska volymtimmarna från 640 till 600 per/tre heltidspersonal och vecka.

Volymtimmesystemet innebär att antalet barn på en avdelning kan variera rätt mycket beroende på hur många 15 timmars barn man har. (Barn till föräldralediga och arbetslösa eller barn med allmän förskola). Barn till arbetslösa kan också snabbt gå upp i tid om föräldern får arbete.

Förskolans kvalitetsarbete har fortsatt genom värdegrundsdiskussioner och genom arbete med läroplanen och de egna arbetsplanerna. Arbetet med **mål- och resultatstyrning** fortsätter. Förståelse och medvetenhet om betydelsen av detta arbete har ökat.

Arbetet med materialet **”Den nya förskolan”** har varit uppe till diskussion på en förskola men har inte kommit igång.

Diskussioner runt **Likabehandlingsplanen** har pågått på alla tre förskolorna alla har arbetat fram sin egen plan.

Nya rutiner har arbetats fram av elevhälsan för att hjälpa **Barn med behov av särskilt stöd**. I den nya organisationen har också elevhälsan en egen rektor.

Vid rekrytering av personal strävar man efter att ha en **jämn könsfördelning** vilket också påpekas vid annonsering.

3.3 Arbetet för att säkra måluppfyllelsen

Diskussioner om hur man arbetar med de prioriterade målen förs i arbetslagen. En lärlagsledare och rektor deltar tillsammans med lärlagsledare och rektorer från de andra förskoleområdena i kommunen i ett kvalitetsnätverk anordnat av Myndigheten för skolutveckling. I nätverket deltar också personal från Mora. Syftet är att höja kvalitet och måluppfyllelse men även att göra personalen mer förtrogen med Lpfö 98. I den gamla organisationen har biträdande rektorn och en biträdande rektor från Nyheden, Dal-Jerk och Söderås rektorsområde ingått i ett tidigare kvalitetsnätverk tillsammans med förskolepersonal från hela länet. Även detta nätverk har anordnats av Myndigheten för skolutveckling.

3.3.1 Barn i behov av särskilt stöd inklusive barn med funktionshinder.

Inga barn har haft några särskilda insatser på någon av de tre förskolorna.

3.3.2 Jämställdhet

Personalen är medveten om och diskuterar hur man ska ge flickor och pojkar lika stort utrymme och att motverka traditionella könsroller. En avdelning har också delat upp barnen i flick- och pojkgrupper vid läsvidan. Vid sammansättning av barngrupper försöker man också att sträva efter en jämn könsfördelning det kan ibland vara svårt att uppnå, vi har de barn vi har.

3.3.3 Barn med utländsk bakgrund

I förskoleområdet finns bara ett barn med utländsk bakgrund. En personal, från annan förskola, med samma nationalitet har vid några tillfällen hjälpt till med tolkning. Några barn har en svensk och en utländsk förälder, dessa barn pratar svenska. Ingen hemspråksundervisning har bedrivits.

3.3.4 Hälsa och livsstil, fysisk aktivitet, kost och måltid.

På Solgården har en avdelning en utedag i veckan nere vid Siljan. Den dagen äter man lunchen utomhus. Småbarnen sover ute i vagnar året om. Man eftersträvar att vara ute så mycket som möjligt med barnen.

Paletten har genom sin närhet till skolan möjlighet att använda skolans gymnastikhall och vintertid skridskois, vilket man också gör. Förutom att man är ute minst en gång dagligen går man även till skogen en gång i veckan med de större barnen höst och vår.

Myrstacken lägger stor vikt vid att vistas ute och har Knytte och Mulleverksamhet samt skridskoskola. Flera av personalen har genomgått Friluftsförbundet ledarkurser. Barnen har också gymnastik och rörelselekar inomhus i lekhallen. Även på Myrstacken sover småbarnen utomhus.

Personalen ser måltiden som en mycket betydelsefull stund då tillfällen till samtal och språkträning ges. Man eftersträvar att alla barn ska få komma till tals. För att göra måltiden så lugn och trivsamt som möjligt har man tänkt på detta vid möbleringen och försökt att placera endast ett bord i varje rum. På alla tre förskolorna har kostchefen medverkat vid föräldramöten för att informera om kost och hur matsedeln är komponerad i näringshänseende.

3.3.5 Uppföljning av Likabehandlingsplanen

Under året har arbetet med Likabehandlingsplanen pågått både i rektorsledningsgrupp och på förskolorna. Paletten har använt sig av materialet ”Tilda”, Myrstacken jobbar med boken ”Jag och mina vänner” bl. a. för att lära barnen att vara en bra kompis och att lära sig hantera konflikter. De vuxna är också medvetna om sin roll som goda föredömen i samarbetet med barn, föräldrar och arbetskamrater. Personalen arbetar för att motverka alla former av kränkningar. Förhållningssätt och värdegrundsfrågor är ett ständigt aktuellt ämne.

4. Resultat och måluppfyllelse

I redovisningen har vi utifrån rektorsgruppens prioriteringar valt att fokusera på följande områden:

- Kunskaper och lärande
- Barns inflytande

Personalen har observerat och analyserat resultat och måluppfyllelse. Arbetet medför utveckling av arbetssätt och arbetsformer samt tydliggör vilka åtgärder för utveckling som bör prioriteras.

4.1 Bedömningsunderlag

Måltvärderingar av barn- och utbildningsplanen samt den lokala arbetsplanen.

- Utvärderingar med hjälp av skolverkets BRUK-indikatorer:
 - Att lära sig lära (A2.1)
 - Planering, uppföljning, utvärdering och utveckling (A6.1)
 - Barns inflytande (A1.1)
- Dokumentation
- Observationer
- Intervjuer

4.2 Kunskaper och lärande

” Förskolans verksamhet skall präglas av en pedagogik där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Den pedagogiska verksamheten skall genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande. Miljön skall vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten skall främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta till vara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter.

Verksamheten skall bidra till att barnen utvecklar en förståelse för sig själva och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära skall utgöra grunden för den pedagogiska verksamheten. Den skall utgå ifrån barnens erfarenheter, intressen, behov och åsikter. Flödet av barnens

*tankar och idéer skall tas tillvara för att skapa mångfald i lärandet.
(Lpfö98).*

Ur Rättviks kommuns barn och utbildningsplan

I uppdraget att arbeta med barns lärande ingår ett ständigt pågående samtal om vad kunskap är, kollegor emellan men även med barn och föräldrar. Det livslånga lärandet börjar i förskolan för att sedan fortsätta genom alla skolformer och ut i yrkeslivet. Idag sker även mycket lärande på fritiden. Förskolans läroplans övergripande perspektiv är viktig i all planering, genomförande och utvärdering av verksamheten.

TÖFT:ade mål för förskolan Myrstacken

- I maj 2007 har flickor och pojkar större ordförståelse är frimodiga och pratglada

TÖTF:ade mål för förskolan Paletten

- När barnen lämnar förskolan har de en positiv inställning till sitt eget lärande och ett bra självförtroende
- När barnen lämnar förskolan har de börjat vägen mot självständighet.

TÖFT:ade mål för förskolan Solgården

- När barnen lämnar förskolan har de en positiv inställning till sitt eget lärande

Förskolornas utvärderingar visar att personalen är väl medvetenhet om betydelsen av planering uppföljning och utvärdering. Likaså vikten av lyhördhet och ett flexibel arbetssätt. Att ta tillvara barnens nyfikenhet och upptäckarglädje och att bekräfta barnets kunnande under dess lärande process genom att ge uppmuntran och beröm ses som viktigt och att se varje barns behov.

Genom intervjuer och analyser av undersökningar har man sett att barnens språkliga förmåga och frimodighet har ökat. ”Månadens fråga” och arbetet med ”orddatom” visar att ordförståelsen och sättet att uttrycka sig har utvecklats. I språkgrupperna kan man också se att barnens språk utvecklats och att barnen är vetgiriga.

4.3 Ansvar och inflytande

I förskolan läggs grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. barnens sociala utveckling förutsätter att de allt efter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för bör ligga till grund för utformningen av miljön och den pedagogiska verksamheten. (Lpfö 98).

Ur Rättviks kommuns barn- och utbildningsplan

Barns och elevers sociala och kunskapsmässiga utveckling förutsätter att de med stigande ålder och mognad tar ett ökat ansvar för sina handlingar i det egna arbetet och den miljö de vistas i. För att de ska kunna göra det krävs att läraren medvetandegör barnen/eleverna och vårdnadshavaren om målen och olika sätt att arbeta för att uppnå dem.

Det är i detta sammanhang viktigt att barn och elever får möta olika inlärningsstilar för att så småningom kunna finna sitt eget bästa sätt att lära.

TÖFT:ade mål för förskolan Myrstacken

- I maj 2007 har alla flickor och pojkar en god självkänsla

TÖFT:ade mål för förskolan Paletten

- Alla barn har gjort sin egen ”Min bok” när de slutar förskolan
- Vi ska genomföra intervjuer med alla barn minst en gång per termin

TÖFT:ade mål för Förskolan Solgården

- I juni 2007 ska varje pojke och flicka ha en egen individuell utvecklingsplan

Resultat och måluppfyllelse

Observationer visar att barnen i allt större utsträckning kan ta egna initiativ och uttrycka sin egen önskan. Likaså har förmågan att vänta på sin tur och att visa empati ökat. Vid intervjuer med barnen synliggörs tankar och funderingar, även barnens känslor kommer här fram. Intervjuerna är också en viktig del vid utvecklingssamtalen med föräldrarna. Några avdelningar arbetar med IUP (individuella utvecklingsplaner) men inte alla.

Personalen anser att man är lyhörd för barnens önskemål och intressen men att barnen inte är så delaktiga i planeringen som man skulle önska, något som man vill förbättra.

5. Analys och bedömning

Personalen betonar vikten av att vid utformning av verksamheten ska barnens behov, önskemål och idéer finnas med. Likaså att ta tillvara barnens nyfikenhet och upptäckarglädje. Ett uttryck för detta är temaarbeten där barnens intressen fångats upp. Det upplevs meningsfullt att arbeta med ett ämne som sträcker sig över lite längre tid.

Personalen stöttar och uppmuntrar barnen till att ta ansvar för sig själva i olika situationer. Även de riktigt små barnen uppmuntras till att ta egna initiativ. Viktigt är att barnen ges tid till att själva få försöka och att alla barn ska känna att de duger.

Att utveckla barnens kommunikationsförmåga och språkutveckling har hög prioritet på alla tre förskolorna. Dels att öka barnens ordförråd och språkförståelse men också att ge barnen medel att göra sig förstådda. Att stärka barnens självförtroende och att våga prata inför sina kamrater är en viktig del i språkträningen. Arbetet med barnens språkutveckling kommer till uttryck i dialogen med barnen i vardagssituationerna.

Böcker som förvaras synliga och lättillgängliga samt den dagliga sagoläsningen syftar till att främja läslusten.

Några avdelningar har en språkansvarig pedagog som arbetar med språklek för 4-5 åringar enligt TKT-metoden (Tidig- Kommunikations-Träning).

Man arbetar med en tydlig struktur och innehåll. De språkansvariga har regelbundna träffar med kommunens talpedagog.

I arbetet med att dokumentera barnens läroprocesser använder alla förskolorna digitalkamera. Metoder att dokumentera behöver utvecklas och förbättras.

All personal är medveten om de styrdokument som finns, att vi har ett viktigt uppdrag och att förskolan är det första steget i ett livslångt lärande.

Diskussioner runt mål och resultatarbetet behöver ständigt diskuteras.

Vi har kompetenta förskollärare och barnskötare som är duktiga på att tillgodose barns behov och att bemöta föräldrarna. Många har lång erfarenhet i yrket.. Tid till pedagogiska diskussioner och förhållningssätt anser personalen är viktig liksom tid till planering, dokumentation och utvärdering. Man upplever att mycket arbete tillkommit med att skriva planer och att utvärdera osv. Det känns frustrerande eftersom det är svårt att hitta tid och det mesta av arbetet måste göras på kvällstid när barnen gått hem. Ett stort önskemål är att mera av det arbetet skulle kunna ske på dagtid.

Att hitta verktyg och metoder för att förbättra utvärdering och dokumentation upplever de flesta som nödvändigt. Vidare behöver den pedagogiska dokumentationen utvecklas.

Möjligheten för rektor att träffa åtta arbetslag på tre olika förskolor för pedagogisk handledning och diskussion begränsas på p.g.a. tidsbrist och avstånd.

I Rättviks kommuns barn- och utbildningsplan står att alla barn och elever ska ha en Individuell utvecklingsplan (IUP) inom förskolan har vi inte nått det målet. Personalen känner sig osäker om vad som ska ingå och hur en IUP ska utformas. Vi behöver ytterligare tid till att ta fram ett fungerande gemensamt verktyg och göra alla förtrogna med det. Några har kommit lite längre i det arbetet och använde sig redan nu av IUP.

Matematik i förskolan är ett område som personalen vill utveckla och arbeta vidare med.

6. Åtgärder för utveckling

- Utveckla arbetet med pedagogisk dokumentation
- Arbeta fram fungerande rutiner och blankett för IUP
- Fortsätta arbetet runt likabehandlingsplanen
- Fortsätta mål- och resultatarbetet utarbeta verktyg för att förbättra dokumentation och utvärdering
- Se över möjligheten till arbetslagens planering på dagtid
- Se över förskolornas datorer och uppkoppling till kommunens nätverk
- Kompetensutveckling i matematik för barn i förskolan

7. Tillgänglighet

Vi kommer att arbeta med kvalitetsredovisningen i rektorns ledningsgrupp och vidare i de övriga personalgrupperna. Den kommer också att presenteras i rådslaget. Kvalitetsredovisningen ska vara tillgänglig på kommunens webbplats www.rattvik.se.

Christina E. Nordqvist